

Na osnovu člana 64.2, tačke (a), (b) i (e) i člana 87 i 128.2, Zakona br. 03/L-073 o opštim izborima u Republici Kosovo (ZOI), kao i članova 20 i 29.2 Zakona br. 03/L072 o lokalnim izborima u Republici Kosovo (ZLI), Centralna izborna komisija (CIK), 09.03.2023 usvaja:

PRAVILNIK BR. 10/2023 **O GLASAČKIM LISTIĆIMA I BROŠURAMA**

Član 1 **Delokrug**

Ovim Pravilnikom se utvrđuje sadržaj, format i izgled, način i kontrola štampanja, verifikacija, distribucija i transport, sigurnosni elementi i druga pitanja u vezi sa glasačkim listićima.

Član 2 **Sadržaj i opis glasačkog listića i brošure**

1. Glasački listić sadrži:

- 1.1. Izbornu zonu;
- 1.2. političkog subjekta za kojeg se glasa;
- 1.3. tekst uputstva za jasno označavanje izbora, tako da ne dođe do nedoumica oko preferencija;
- 1.4. redni broj koji je postavljen ispred svakog političkog subjekta, koji počinje od broja 111;
- 1.5. logo političkog subjekta;
- 1.6. naziv i akronim svakog političkog subjekta prema redosledu utvrđenom žrebanjem za redosled na glasačkom listiću;
- 1.7. redne brojeve kandidata političkih subjekata;
- 1.8. sigurnosne karakteristike.

2. Brošura sadrži:
 - 2.1. Izbornu zonu;
 - 2.2. politički subjekat za koji se glasa;
 - 2.3. redni broj koji je postavljen ispred svakog političkog subjekta, koji počinje od broja 111;
 - 2.4. logo političkog subjekta;
 - 2.5. naziv i akronim svakog političkog subjekta prema redosledu utvrđenom žrebanjem za redosled na glasačkom listiću;
 - 2.6. redne brojeve, imena i prezimena kandidata političkih subjekata.

Član 3

Izrada i usvajanje glasačkih listića i brošura

1. Tehničke specifikacije sadrže sve detaljne informacije o štampanju, pakovanju i transportu glasačkih listića.
2. Neposredno nakon potvrđivanja političkih subjekata i kandidata za učešće na izborima, Odeljenje za informacionu tehnologiju (OIT) dizajnira glasačke listiće i brošure na osnovu informacija dobijenih od Kancelarije za registraciju, potvrđivanje i finansijsku kontrolu političkih subjekata (Kancelarija).
3. Prikaz podataka političkih subjekata i kandidata na glasačkom listiću, prostor za svaki politički subjekt, veličina i tip teksta i brojeva, kao i veličina logotipa su jednaki.
4. Prikaz podataka političkih subjekata i kandidata u brošuri, veličina i fonta teksta i brojeva, kao i veličina logotipa, su jednake.
5. Glasački listići i brošure štampaju se na oba službena jezika, dok se u opštinama u kojima je treći jezik u službenoj upotrebi on se postavlja kao jezik u glasačkom listiću i brošuri.
6. Sadržaj konačnog nacrtu glasačkih listića i brošura podleže kontroli za proveru sadržaja od strane Kancelarije.
7. Nakon provere tačnosti podataka, glasački listići i brošure se usvajaju od strane CIK-a.
8. Nakon usvajanja od strane CIK-a, nastavlja se sa štampanjem glasačkih listića i brošura.

Član 4

Tehnički detalji glasačkih listića i brošura

1. Glasački listići i brošure štampaju se na belom papiru, formata A4, 80 g/m². Boja papira i štampe identična je na svim glasačkim listićima.
2. Glasački listići u gornjem delu, ili sa strane u slučaju formata A4, treba da budu perforirani u matičnom delu. Perforacija je udaljena 1 cm od ivice glasačkog listića što omogućava lako odvajanje glasačkog listića prilikom davanja glasačkog listića biraču.
3. Glasački listići sadrže tri sigurnosne karakteristike, pomoću kojih su zaštićeni od kopiranja ili falsifikovanja. Sigurnosne karakteristike su:
 - 3.1 Mikroštampa– gde su sitno odštampani znakovi ili određeni uzorak, gde treba da se koristi lupa da bi se videli okom;
 - 3.2 UV Print – jedinstveni dizajn se postavlja na prednjoj strani glasačkog listića i može se videti samo korišćenjem UV lampe;
 - 3.3 zaštita od kopiranja (Anticopy) - je element koji štiti glasački listić od kopiranja. Ovaj element se postavlja na prednjoj strani glasačkog listića i u trenutku kada se glasački listić kopira, pojavljuje se prepoznatljiv znak kojim označava da je kopiran.
4. Glasački listići imaju posebnu oznaku koju predlaže operater koji štampa glasačke listiće, i koji je jedinstven u načinu na koji je stvoren i identifikovan. To može biti hologram ili neka druga karakteristika gde određeni tekst ili simbol mogu da se otkriju pomoću folije ili nekog drugog elementa, koji treba da bude odobren od strane CIK-a.
5. Proizvođač snabdeva CIK sa potrebnim objašnjenjima i elementima za verifikaciju autentičnosti glasačkih listića, a koja se mogu koristiti uz odobrenje CIK-a.
6. Glasački listići imaju redni broj koji je odštampan na gornjoj desnoj strani matičnog dela, koji ostaje nakon odvajanja glasačkih listića. Serijski broj je osam cifara i počinje od 01000000. Na glasačkom listiću je odštampana šifra biračkog mesta (BM), koja je kombinacija slova i brojeva, i koja povezuje glasački listić sa BM, dok je na rezervnim listićima štampano je slovo "R" koje simbolizuje rezervu.
7. Za izbore za Skupštinu Kosova, boja okvira glasačkog listića je crvena, dok je boja teksta na glasačkom listiću crna.

8. Za lokalne izbore, boja okvira glasačkog listića za gradonačelnika je žuta, dok je boja teksta na glasačkom listiću crna.
9. Za lokalne izbore, boja okvira glasačkog listića za Skupštine Opština je plava, dok je boja teksta na glasačkom listiću crna.
10. Format glasačkog listića za izbore za Skupštinu Kosova je A3.
11. Format glasačkih listića za Gradonačelnike u prvom krugu je A4.
12. Format glasačkih listića za Gradonačelnike u drugom krugu, ako ga bude, je A5.
13. Format glasačkog listića za Skupštine opština je A3.
14. Format brošure A4.
15. Korica brošure je A4, 120 g/m² i zalepljena je u sredini.
16. Boja korica brošure identična je boji glasačkog listića.
17. Glasački listići i brošure ne sadrže oznaku ili logotip štamparije ili marku papira koja se koristi za štampanje.
18. CIK može odlučiti drugačije u određivanju konačnog formata glasačkog listića, na osnovu broja potvrđenih političkih subjekata.

Član 5

Broj glasačkih listića i brošura koji će se štampati

- 1 Nakon potvrđivanja konačnog biračkog spiska, CIK određuje broj odštampanih glasačkih listića i brošura za svako BM i rezervnih glasačkih listića, ako su predviđeni.
- 2 Broj glasačkih listića ne može biti veći od broja birača na biračkom spisku za više od pet odsto (5%).
- 3 U cilju racionalizacije troškova i sačuvanja integriteta izbora, na osnovu trendova izlaznosti na prethodnim izborima, CIK odlučuje štampanje manjeg broja glasačkih listića od broja birača. U ovom slučaju mora da postoji određeni broj rezervnih glasačkih listića.
- 4 CIK razmatra predlog i odobrava broj glasačkih listića i brošura koje se štampaju.

Član 6

Proces štampanja i pakovanja

1. Štampanje glasačkih listića vrši se kod ekonomskog operatera (EO) koji je ugovoren u skladu sa zakonodavstvom o javnim nabavkama na Kosovu, prema kriterijumima ovog Pravilnika.
2. Proces štampanja i pakovanja vrši sertifikovani izvođač u skladu sa standardima za sistem upravljanja štampanjem visoke bezbednosti i sistem upravljanja bezbednošću informacija.
3. Nakon štampanja prvih primeraka, menadžer imenovan od strane Glavnog izvršnog službenika CIK-a (GIS) potvrđuje štampanu formu i istu prosleđuje GIS-u i čuva kao kopiju.
4. Nakon potvrđivanja, EO započinje štampanje glasačkih listića i brošura.
5. Glasачki listići i brošure se pakuju u kutijama iste veličine koje se vezuju, overavaju pečatom i označavaju.
6. Oznaka za svaki paket sadrži informacije kao što su:
 - 6.1. Opštinu;
 - 6.2. kod biračkog mesta;
 - 6.3. broj glasačkih listića u kutiji.
7. Rezervni glasački listići, pakuju se u odvojenim paketima.
8. Glasачki listići i brošure za ekipe za birače sa posebnim potrebama (birači u institucijama) dobijaju se iz rezervnih paketa glasačkih listića i brošura.

Član 7

Nadzor i kontrola tokom štampanja i pakovanja

CIK vrši nadzor i kontrolu tokom štampanja i pakovanja glasačkih listića i brošura.

Član 8

Skladištenje i transport

- 1 Skladištenje i transport glasačkih listića i brošura na Kosovu vrši se u skladu sa odredbama za skladištenje i transport hartija od vrednosti od velikog državnog interesa.
- 2 Po završetku štampanja i pakovanja, glasački listići i brošure se šalju u centralno skladište CIK-a.
- 3 Glasački listići i brošure šalju se na biračkim centrima (BC) na način i u roku koji je odredio CIK.
- 4 SCIK i Opštinska izborna komisija (OIK) obezbeđuju da skladišni prostori i transportna sredstva ispunjavaju uslove i standarde kako bi se sprečilo oštećenje ili gubitak tokom skladištenja ili transporta.

Član 9

Rezervni glasački listići i brošure

- 1 Rezervni glasački listići su smešteni u skladištu određenom od strane CIK-a i mogu se koristiti samo kada postoji zahtev od strane Biračkog Odbora (BO).
- 2 U slučajevima kada BO na osnovu trenda odziva birača i broja dostupnih glasačkih listića procenjuju da postoji potreba za dodatnim glasačkim listićima, preko predsedavajućeg BO-a, obavestavaju Izvršnog službenika Opštinske izborne komisije (ISOIK) i zahtevaju snabdevanje glasačkim listićima.
- 3 Predsedavajući OIK-a, odmah nakon prijema zahteva, zajedno sa OIK-om odlučuju o isporuci glasačkih listića do BM-a koje je tražio dodatne glasačke listiće. U isto vreme, ISOIK obavestava CIK o zahtevu i detaljima prevoza.
- 4 Najmanje dva člana OIK-a dobiju rezervne glasačke listiće i prenesu ih do BC-a, odnosno BM, u skladu sa procedurama za transport osetljivog materijala koje je odobrio CIK.
- 5 Dostava se vrši u prostorijama BM-a koji je tražio glasačke listiće, u prisustvu članova BO-a i posmatrača ako su prisutni. Predsedavajući BM-a i jedan od članova OIK-a potpisuju obrazac za primopredaju.

Član 10

Završne odredbe

Sastavni deo ovog Pravilnika su:

- prilog I – Uzorak glasačkog listića za izbore za Skupštinu Kosova;
- prilog II – Uzorak brošure za izbore za Skupštinu Kosova;
- prilog III – Uzorak glasačkog listića za izbore za skupštinu opštine;
- prilog IV – Uzorak brošure za izbore za skupštinu opštine;
- prilog V – Uzorak glasačkog listića za gradonačelnika;
- prilog VI – Uzorak glasačkog listića za gradonačelnika – drugi krug.

Član 12

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu nakon usvajanja od strane CIK-a.

Predsedavajući
Centralna izborna komisija

Kreshnik Radoniqi